

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.346/1
van 25 november 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en van diverse besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed’

Op 27 oktober 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en van diverse besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 22 november 2016. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Patricia DE SOMERE, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pierrot T’KINDT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 november 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe om in het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en, in beperktere mate, in sommige andere besluiten van de Vlaamse Regering, een aantal wijzigingen aan te brengen die passen in de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed. Daarnaast wordt beoogd om een aantal technische aanpassingen door te voeren in de betrokken besluiten en bevat het ontwerp een bepaling met financiële implicaties die moet worden begrepen tegen de achtergrond van de conceptnota “Energiezuinigheid en onroerendergoedzorg” van de Vlaamse Regering¹.

De wijzigingen die strekken tot het uitvoeren van het voornoemde kerntakenplan kunnen beknopt worden weergegeven op de hierna volgende wijze.

Er wordt een einde gesteld aan het vereiste met betrekking tot het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed over vergunningsaanvragen voor functiewijzigingen van zonevrije gebouwen en andere werken die zijn opgenomen in een vastgestelde inventaris van bouwkundig erfgoed, alsook met betrekking tot percelen die palen aan beschermde monumenten. De opdracht van de erkende onroerendergoedgemeenten wordt uitgebreid met de bekrachtiging van de nota's die worden opgemaakt in het kader van archeologisch onderzoek bij vergunningsplichtige ingrepen in de bodem. De aanvraag en de goedkeuring van de aanvraag tot opmaak van beheersplannen voor onroerend erfgoed en erfgoedlandschappen of een zelfstandig onderdeel daarvan komen te vervallen. Er wordt een verplichte motivering ingesteld die voortbouwt op een goedgekeurd beheersplan voor alle handelingen waarvoor zo een plan de toelatingsplicht behoudt voor de uitvoering van handelingen aan of in beschermde goederen. Het toepassingsgebied van de Onroerendergoedprijs wordt beperkt tot verwezenlijkingen op het vlak van beschermd erfgoed of erfgoedlandschappen.

Diverse van de ontworpen wijzigingen sluiten aan bij soortgelijke wijzigingen die in het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 werden aangebracht bij het decreet van 15 juli 2016 ‘houdende wijziging van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en van diverse decreten wat betreft de uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en wat betreft financiële en technische aanpassingen’ (hierna: het wijzigingsdecreet van 15 juli 2016), waarvan de inwerkingtreding door artikel 36 van het ontwerp wordt vastgesteld op 1 januari 2017. Voor de ontworpen regeling zelf wordt dezelfde datum van inwerkingtreding vastgesteld, behalve voor enkele artikelen waarvan de datum van inwerkingtreding onder meer

¹ VR 2015 1812 DOC.1434/1BIS; zie ook *Parl.St.* VI.Parl. 2015-2016, nr. 647/1. De desbetreffende bepaling is die van artikel 17 van het ontwerp dat strekt tot het aanvullen van artikel 11.2.4 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 met een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor een erfgoedpremie voor energiebesparende maatregelen.

wordt afgestemd op die van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 ‘tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning’ (artikel 37 van het ontwerp).

3.1. Voor de ontworpen wijzigingen kan in beginsel rechtsgrond worden gevonden in de decretale bepalingen waarvan melding wordt gemaakt in de eerste vier leden van de aanhef van het ontwerp. Niettemin moet worden gewezen op wat hierna volgt.

3.2. De relevante bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening zijn de artikelen 4.4.23, eerste lid, 2°, 4.7.16, § 1, eerste lid, en 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2010 (niet: “artikel 4.4.23, eerste lid, 2° en 4.7.16, § 1, gewijzigd bij het decreet van 12 juli 2013”).

3.3. De opdracht aan de Vlaamse Regering in artikel 6.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 om de algemene voorschriften voor instandhouding en onderhoud van beschermde goederen vast te stellen, is niet relevant voor enige bepaling van het ontwerp.² Evenmin kan als rechtsgrond een beroep worden gedaan op de paragrafen 2 en 3 van artikel 6.4.4 van dat decreet, waarin geen opdracht of machtiging aan de Vlaamse Regering voorkomt. In plaats van naar die bepalingen dient echter te worden verwezen naar artikel 6.4.4, § 1, tweede lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, waarbij aan de Vlaamse Regering wordt opgedragen om de nadere regels te bepalen voor de aanvraag en de afgifte van de toelating voor handelingen aan of in beschermde goederen die wordt vermeld in het voorafgaande lid.

3.4. Wat het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende de omgevingsvergunning’ betreft, moet onder meer worden verwezen naar artikel 17, § 2, eerste lid, 4°, van dat decreet (niet: “artikel 17, § 2, 4°”).

3.5. Wat de opheffing van artikel 5.2.3, tweede lid, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 betreft (artikel 3 van het ontwerp) moet, bij gebrek aan bijzondere opdracht of machtiging aan de Vlaamse Regering, worden teruggevallen op de algemene bevoegdheid tot uitvoering van de decreten die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 8 van het wijzigingsdecreet van 15 juli 2016.

3.6. Artikel 54, eerste lid, van het wijzigingsdecreet van 15 juli 2016 biedt rechtsgrond voor artikel 36 van het ontwerp. In de laatstgenoemde bepaling wordt de datum van inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet van 15 juli 2016 vastgesteld op 1 januari 2017.³

² De vaststelling van die voorschriften ligt vervat in hoofdstuk 6, afdeling 1, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, waarop het ontworpen besluit evenwel geen betrekking heeft.

³ Artikel 36 van het ontwerp moet worden geacht om de decretale bepalingen in werking te stellen die worden opgesomd in artikel 54, eerste lid, van het wijzigingsdecreet van 15 juli 2016. De andere bepalingen van het decreet worden immers al met toepassing van artikel 54, tweede lid, van het wijzigingsdecreet in werking gesteld vanaf 1 januari 2017.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

4. De ontworpen regeling strekt niet uitsluitend tot het uitvoeren van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed, maar beoogt daarnaast ook nog een aantal andere aanpassingen van financiële of technische aard aan te brengen in de betrokken besluiten (zie randnummer 2). Teneinde dit duidelijker tot uitdrukking te brengen in het opschrift van het ontwerp, vervange men in dat opschrift de zinsnede “ter uitvoering van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed” door de zinsnede “met het oog op het uitvoeren van het kerntakenplan van het agentschap Onroerend Erfgoed en andere financiële en technische aanpassingen”.

Aanhef

5. Rekening houdend met de opmerking onder randnummer 3.5, late men de aanhef van het ontwerp aanvangen met het volgende lid:

“Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;”.

6. De verwijzingen die voorkomen in de eerste vier leden van de aanhef van het ontwerp, zoals het om advies is voorgelegd, moeten worden aangepast overeenkomstig hetgeen daarover is opgemerkt onder de randnummers 3.2 tot 3.4.

Onmiddellijk na die leden moet een lid worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar de artikelen 8 en 54, eerste lid, van het wijzigingsdecreet van 15 juli 2016.

7. De verwijzingen naar de besluiten van de Vlaamse Regering die worden gewijzigd, dienen in de aanhef van het ontwerp chronologisch te worden gerangschikt, te beginnen met het oudste van die besluiten.⁴ Het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 moet bijgevolg onmiddellijk voorafgaan aan het lid van de aanhef waarin wordt verwezen naar het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 ‘tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning’.

8. De Vlaamse minister die bevoegd is voor de begroting heeft op 5 oktober 2016 een voorwaardelijk akkoord gegeven over het ontworpen besluit. Aan dat akkoord moet nog worden gerefereerd in de aanhef van het ontwerp. De aanhef dient daartoe met een lid te worden aangevuld.⁵

⁴ Omzendbrief VR/2014/4 van 9 mei 2014 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, aanwijzing 73, hierna verkort weergegeven als *Omsendbrief wetgevingstechniek*.

⁵ Volgens de wetgevingstechnische richtlijnen van de Vlaamse overheid wordt dan in de aanhef geen melding gemaakt van het advies van de Inspectie van Financiën (*Omsendbrief wetgevingstechniek*, aanwijzing 80, 4°, b)).

Artikel 3

9. Men redigere artikel 3 van het ontwerp als volgt:

“In artikel 5.2.3 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2015, wordt het tweede lid opgeheven.”

Ook wat de bepalingen van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 betreft waarvan de wijziging wordt beoogd in de artikelen 4 tot 9, 13, 28 en 29 van het ontwerp, dient melding te worden gemaakt van het wijzigende besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2015.

Artikel 13

10. In artikel 13, 2°, van het ontwerp, moet het “tweede” en niet het “derde lid” van artikel 6.3.12 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden aangevuld met een “punt 4°”. In artikel 13, 3°, van het ontwerp, moet een “vijfde” en niet een “zesde lid” worden toegevoegd aan het voornoemde artikel 6.3.12.

Artikel 14

11. Gelet op het bepaalde in 2° en 3° van de ontworpen bepaling onder artikel 14, 4°, van het ontwerp, passe men de redactie van het ontworpen 1° onder artikel 14, 4°, van het ontwerp, aan als volgt: “de identificatiegegevens van de zakelijke rechthouder en, in voorkomend geval, van de gebruiker of de gevolmachtigde;”.

Artikel 24

12. Men passe de redactie van de inleidende zin van artikel 24 van het ontwerp aan als volgt: “Artikel 11.2.34, 3°, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015, wordt vervangen als volgt:”.

Artikelen 28 en 29

13. De artikelen 28 en 29 van het ontwerp strekken tot het wijzigen van eenzelfde bepaling, zijnde artikel 11.7.4 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014. Beide artikelen moeten in één enkele wijzigingsbepaling worden samengebracht.⁶ De daaropvolgende bepalingen van het ontwerp moeten dan uiteraard worden vernummerd.

Hoofdstuk 5 – Opschrift

14. Aan het einde van het opschrift van hoofdstuk 5 van het ontwerp moeten de woorden “en de bijlagen erbij” worden geschrapt.

Eenzelfde aanpassing dient te gebeuren in artikel 37, 2° en 3°, van het ontwerp.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

⁶ Omzendbrief wetgevingstechniek, aanwijzingen 196, 197 en 204.